

מכתב עוז מהרב הגה"צ מוהר"ר חיים יהודה כ"ץ שליט"א אבד"ק ור"מ סעוראהעלי

בענין הפיקוח ונחיצות העירוב בשכונתינו

בעודהש"ת, הנני להודיע בשער בת רבים לכל שכנינו, שהעירוב הנעשה פה מביבות משכונתינו, נעשה בפיקוחינו והשגחתנו יחד עם ב"ד רבנים נאונים וצדיקים בעלי הוראה מובהקים שליט"א (אשר חפצת סיבה א"א לפי שמתום לעת עתה) ובהסכמת שאר רבני תושבי מקום העירוב, והרבה רבנים מתושבי עירנו יצ"ו - וכן נתמנה מאתנו משגיח תמידי שיפקח על העירוב תמידים כסדרן.

הגם שתל"ח מעולם לא נודקתי לשום השגחה ותתימה והסכמה והמלצה (חוץ מהכרח של רב על בני קהלתו), עכ"ז לגדל יקר ערך חשיבות מצוה רבה דעירובין שפשוט נעשה על כל רבותינו נוחי נפש ו"ל זיעוב", ועשו כל מיני מצדקי והשתדלות שהי' עירוב בכל עיר ועיר גדול וקטן ככל תפוצת ישראל ולא הששו לשום טעם וסיבה למנוע, ושמחו בה כמוצא שלל רב, וכמו שאנו אומרים שמחים לשמרו ולערב עירובו, [ועי' ס' אגרות לחם שלמה לקני הגה"ק משאטלי ו"ל הי"ד מכתב ע"ט (משנת תרצ"ב, לאחר שכבר הי' שם אב"ד ליג' שנים) ח"ל, עלתה ברינו בעי"ה להקן עירוב פה בקהלתנו בהוצאה רבה ובקשיו טאד, ועלה ברעיוני כי הבונה בעירוב כתב הארז"ל שהוא להמתיק הדין ע"כ ר"ו כי ועם העירוב נשפע מי"ג פרות של רחמים עכ"ל].

כי הוא מצוה מרבירי סופרים כמ"ש רבינו החת"ם סי' צ"ט, וגדר וסיג ושגיחה שלא להכשל בחילול ש"ק בידועים ובלא יודעים אלפי פעמיני בשנה, (ויש דברים הנפוצים אצל כללות בני"א אין היתום מבורד כשו"ע, כון כל שמעיה באונים ובתי עינים, מוך וחכשיו נשים וחכשיו ספתחות, וכמפרת אף יסלת קבן מהשיעור, כפתורים מיותרים ושאר נמפלים לבגדים, שודי טאכל בפה, יציאה לחוץ עם מים בשערות אחר הבכילה וכיו"ב הדבה).

ומבואר בסה"ק גדול כח השפעת מצוה זו לקדש המקום שבו נעשה (כמ"ש חז"ל בשם האר"י הק' בשער המצוות פ' כשלה, ובקדמת פתחא זוטא בשם פי אר"י, ובמ"ס בית אהרן בליקושים ר"ה מבני הרה"ק, בשם הבנע"ש הק' פירוש הפסק "בועם תצער ארץ" [חבוקק ג'] וע"ם ר"ח זכיהו עירובין מקוואות, שעי" דברים אלו תצער ותתייב הארץ, עכ"ל. ועי' בהסכמת זקני הגה"ק הג"ל על ס' גדולה רבינו ישראל בנע"ש, שבכ"א מאמר זה מהבנע"ש שנ' דברים אלו הם ראשיים ונחוצים מאד שצריכין לישראל, ודיינו שחטיה כשהי' משוב"ב יר"ש, ושידי' עירובין בעיר, ומקוה כשהי', ועי" יצער ויקום הארץ, ויש לרמוז בפ' שופטים תגש הבתן ויכיר אל העם ואמר אלהים שמע ישראל כי וכו' רש"י ו"ל אפי' אין ככם וזאת אלא ק"ש בלבד כראי אתם שישעו אחכם, עי' בסוטה מב. לשון חז"ל בשם רשב"י ורש"י שניה בלשון אחר, ו"ל הרמו בלשון הק' אפי' אין ככם אלא וזאת קריאת שם"ע - ונצטרקן שחטיה מקוה עירובין כראי אתם שישעו אחכם עכ"ל]. -

ובצידוף גדל המכשלה שיש בער"ה עי" שגפון לעשות צוה"פ כל יחיד בינו לבין שכניו בלי הוראת חכם, שהרבה מהם פסולים לגמרי - ע"כ יצאתי חרץ לגדרי ונעניתי להפצרת העסקנים החשובים בני חוזה ויראי אלקים הי"ו העוסקים במצוה זו בפירוד הוגם ומאדם חמנם, לחוקם ולסערם כראוי וכבונן לכבוד שמו ית'.

ובכלל ענין תיקון עירובין פה, ידוע לכל שהי' כזה קצת חילוקי דיעות, שהרבה רבנים נאו"צ הסכימו לעשות עירוב בכל העיר, ובתוכם כ"ק אאמ"ר הגה"צ מסאמבאטהעלי וזה"ה שהי' בעל הוראה מובהק מדור הישן, ואף אמנם שהי' רבנים נאו"צ מאותם שאנו סמוכים על הוראתם, שלא רצו לעשות עירוב (מפני הדעות להם שלא גילו לנו בכתב), וראינו ושמענו דיעות הלוקות הנראים כסותרים, וכ"א אושר כזה הסבר כרצונו זה בכה וזה בכה, ונראה פשוט שלא מחמת שהחויקו בה לאיסור מצד הדין, אלא שלפי המקום והזמן והמצב באותן השנים עדיין לא הי' שעת הכושר לכך לעשותו כתיקונו - אמנם כהיום שנתחברו בעלי הוראה יחד עם עסקנים מסודים וסדרנו עירוב מתוקן כהגון כמו כל העירובין שנעשו מקדמת דנא ככל ערי ישראל (וממלא כבר יש פה עשרות עירובין בכל פיה ופינה וכל רב ותבונה לעצמה) יכול כל נפש היפה לסמך עלה כעין כל העירובין שנעשו לפנינו מקדמת דנא בכל ערי ישראל. (והנהגים ע"פ הוראת ועצה חכמים להחמיד שלא לשלל בעירוב הנהג בעיריות גדולות או קטנות כמענות הקץ וכיו"ב, ימיטו לנהג כמנהגם ותבא עליהם ברכת טוב).

ועתה אחי ורעי שמחו בר' וענו את הש"ק בלי שום מניעה ומכשול, מנוחת שלום ושלחה והשקט וכמח, אין פרץ ואין יוצאת ואין צוחה ברחובותינו, כי חרות ד' היא מעונכם, ויכולה היא שתרחם שנציל מכל עקרין בישן, ואל תוך בתיכם להניח ברכה, וזכה בזכותה להגאל בגאולה שלימה כב"א.

הכ"ד יעירא רבן חבריא הבעה"ה היום יום עש"ק לסדר למען אשר יצה את בניו ואת בתיו ואתיו ועשרו דרך ר', י"מ שיחשן שנת השב"ח סאח"ד לפ"ק

הק' חיים יהודה כ"ץ
אב"ד ור"מ דק"ק ערת סעוראהעלי